

De Minister van Justitie
de heer dr. E.H.M. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 14 augustus 2008
betreft COM (2008) 213
kenmerk 141826.U

Geachte heer Hirsch Ballin,

In de commissie Justitie is gesproken over het voorstel voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijn 98/26/EG betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en afwikkelingssystemen en Richtlijn 2002/47/EG betreffende financiële zekerheids-overeenkomsten wat gekoppelde systemen en kredietvoordringen betreft (COM (2008) 213). Gebleken is dat bij de fracties van het CDA en de VVD enkele vragen leven, welke zij aan u voor willen leggen.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van beide wijzigingsvoorstellen. Die inzake richtlijn 98/26/EG waarbij de genoemde richtlijn wordt gewijzigd, geeft hen aanleiding tot de volgende twee vragen. Zien de leden van de CDA-fractie het juist, dat artikel 3 leidt tot een doorbreking van het systeem van de Faillissementswet op grond waarvan een faillissement terugwerkt tot de dag van de uitspraak te 00.00 uur? Zo ja, wat zullen de praktische consequenties daarvan zijn voor de positie van curatoren? Wordt hiermee ook niet een ontwijkingsmogelijkheid gecreëerd ten nadele van boedels?

In hoeverre vallen incassomachtigingen ook onder het begrip "opdracht" in dit wijzigingsvoorstel? De leden van de CDA-fractie stellen deze vraag met name, omdat met betrekking tot op grond van incassomachtigingen uitgevoerde betalingen er de mogelijkheid bestaat tot stornering binnen enkele dagen na die uitvoering. Wordt deze mogelijkheid doorbroken?

In het BNC-fiche wordt gewag gemaakt van de noodzaak tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de Faillissementswet. Ziet de regering nog andere noodzakelijke wijzigingen dan de hiervoor aangestipte onderwerpen?

Verder zijn de leden van de CDA-fractie met de leden van de VVD-fractie bezorgd over de verruiming van de reikwijdte van de richtlijn 2002/47/EG inzake de financiële zekerheids-overeenkomsten voor zover dit ook de positie van individuele consumenten kan raken en ook ten aanzien van kleine ondernemers zou kunnen gaan gelden. Ook zij zijn vooralsnog niet overtuigd van de noodzaak van deze uitbreiding. De leden van de CDA-fractie sluiten zich dan ook aan bij de volgende vragen en opmerkingen van de VVD-fractie.

datum 14 augustus 2008
kenmerk 141826.U
blad 2

De leden van de VVD-fractie hebben kennis genomen van het voorstel tot wijziging van Richtlijn 2002/47/EG betreffende financiële zekerheidsovereenkomsten. Zoals bekend, bestaat er inmiddels wereldwijd een ernstige financiële crisis. De problemen lijken mede hun oorzaak te vinden in de omstandigheid dat de uitbreiding van de mogelijkheden van financiële zekerheidsovereenkomsten, securitisatie, het inzicht in en overzicht van dekking van kredietverstrekkingen vertroebeld heeft.

Voorgesteld wordt thans om ook kredietvorderingen als zekerheid te gebruiken en de administratieve voorschriften die overdrachten van kredietvorderingen onmogelijk maken, zoals kennisgevings- en registratieverplichtingen, af te schaffen of te verbieden.

In 2004 is in Nederland, bij wetsvoorstel 28 878 Wijziging van art. 94 Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek in verband met het mededelingsvereiste, het mededelingsvereiste in geval van cessie afgeschaft. Dit mededelingsvereiste aan de debiteur vormde het constitutief vereiste voor een geldige cessie. Omdat dit vereiste door banken bij bulkcessies onpraktisch, kostbaar en (internationaal) commercieel niet slagvaardig werd geoordeeld, onder andere in het geval een bank haar vorderingen (bijv. uit hypotheek) d.m.v. een Special Purpose Vehicle wenste om te zetten in verhandelbare effecten, is het afgeschaft. Een nadeel is dat de cedent kredietwaardiger lijkt dan hij in werkelijkheid is.

Vreest de minister niet dat met de uitbreiding van de financiële zekerheidsovereenkomsten naar kredietvorderingen de onoverzichtelijkheid in de financiële wereld op onaanvaardbare wijze toeneemt, met alle zich reeds thans voordoende negatieve effecten op de financiële stabiliteit wereldwijd?

Welke analyse maakt de regering van de huidige financiële crisis en de rol daarin van 'securitisation'? Kan de minister onderbouwd weergeven waarom uitbreiding van de financiële zekerheidsovereenkomsten met kredietvorderingen problemen op het terrein van kredietverlening eerder vermindert dan vergroot? Is er macro-economisch gezien wel behoefte aan toename van liquiditeit?

In de nadere uitleg over art. 3.3 van het voorstel staat vermeld dat "debiteuren desgewenst bij overeenkomst oprechtsgeldige wijze afstand moeten kunnen doen van het recht tot saldering... (en dat deze toestemming voorrang dient te hebben op eventuele daarmee strijdige bepalingen van het nationale recht)." Gaat met name die laatste tussen haken geplaatste passage niet erg ver? Welk belang ziet de minister om in te grijpen in het stelsel van het Burgerlijk Wetboek?

Is over de Nederlandse standpuntbepaling geadviseerd door de minister van Financiën, de President van de Nederlandse Bank en/of de Nederlandse Vereniging van Banken c.q. zijn dezen geraadpleegd?

De commissie ziet uit naar de antwoorden op bovenstaande vragen.

Hoogachtend,

Mr. R.H. van de Beeten
Voorzitter van de commissie Justitie